

STEREO
1116 3585 ZA

Lucia Jonášová

ITALSKÉ OPERNÍ ÁRIE ITALIAN OPERA ARIAS

1. strana / Side 1

1) VINCENZO BELLINI

I puritani di Scozia (Puritáni ze Skotska)

Libretto / Libretto by Carlo Pepoli
Qui la voce sua soave

ELVIRA — 2. dějství / Act 2 8:33

2) VINCENZO BELLINI

La Norma (Norma)

Libretto / Libretto by Felice Romani
Casta diva

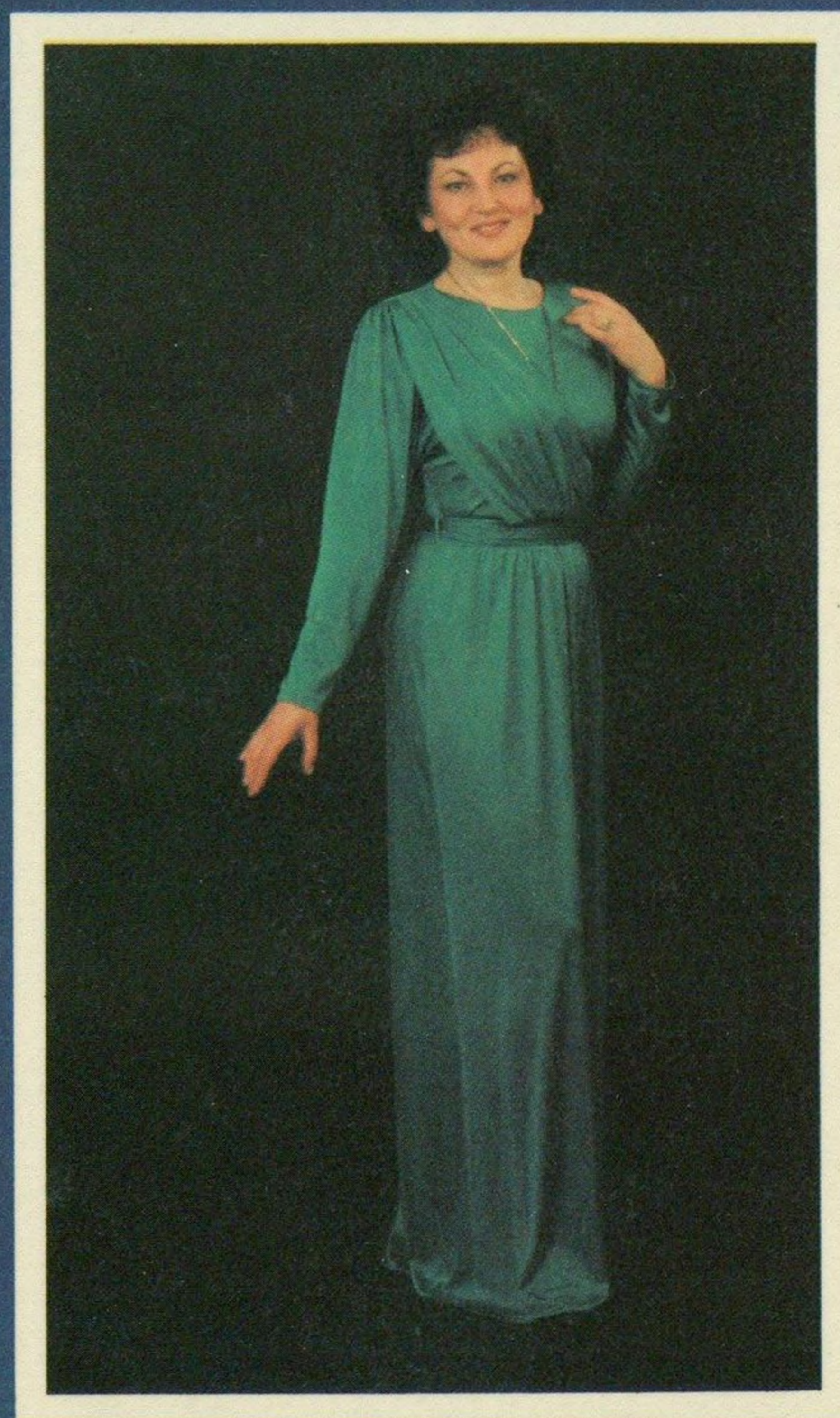
NORMA — 1. dějství / Act 1 11:05

3) GAETANO DONIZETTI

Linda di Chamounix (Linda z Chamounix)

Libretto / Libretto by Gaetano Rossi
Ah! t'ardai troppo

LINDA — 1. dějství / Act 1 5:33

2. strana / Side 2

4) VINCENZO BELLINI

La sonnambula (Náměsíčná)

Libretto / Libretto by Felice Romani
A te diletto

AMINA — 2. dějství / Act 2 8:59

5) GAETANO DONIZETTI

Lucia di Lammermoor (Lucie z Lammermooru)

Libretto / Libretto by Salvatore Cammarano
Ardon gl' incenzi

LUCIA — 2. dějství / Act 2 15:39

JANA JONÁŠOVÁ — soprán / soprano
ČESKÁ FILHARMONIE
CZECH PHILHARMONIC ORCHESTRA
Řídí / Conductor BOHUMIL GREGOR

Soprán, vybavený bohatým výrazovým rejstříkem, přirozeně znějící zejména ve vysokých polohách, se schopností rozsahu více než tří oktáv je dnes jevem velmi vzácným. Koloraturní pasáže, jimiž doslova hýří pěvecké party italských operních hrdinek skladatelů Belliniho, Donizettiho či Rossiniho — a ne bez dramatického opodstatnění — vzbuzovaly vždy úctu a obdiv širokého publika i zvláštní umělecký respekt. Vezměme například dodnes populární Normu Vincenza Belliniho nebo Lucii di Lammermoor Gaetana Donizettiho.

Sólistka opery Národního divadla v Praze Jana Jonášová je významnou pokračovatelkou tradice koloraturního zpěvu na naší první operní scéně i koncertním pódiu. Tato umělkyně má krásný hlas, jímž dosahuje žádaného kovového jasu v exponovaných výškách i schopnost lyricky měkkých nuancí, má bravurní lehkost a virtuozitu projevu danou pozoruhodnou technikou, tvárné herecké nadání i půvabný zjev.

Jana Jonášová je absolventkou konzervatoře (u prof. L. Bendlové) a Akademie múzických umění v Praze (ve třídě T. Šrubaře). Jejím angažmá v Národním divadle předcházela činnost v Pražské komorní zpěvohře, stálá pohostinská vystoupení v opeře v Liberci i četná vyznamenání v mezinárodních pěveckých soutěžích. Již od dob studií lákal Janu Jonášovou mozartovský repertoár — na scéně Národního divadla vytvořila řadu stěžejních rolí — půvabnou Konstanci (Unos ze serailu), Zerlinku (Don Giovanni), Fiordiligi (Così fan tutte), velmi obtížnou roli Vitellie (Titus) a Královny noci (Kouzelná flétna) i čtveračivou Zuzanku (Figarova svatba). Její výkony byly vesměs hodnoceny přívlaskem mozartovské pěvkyně a tuto skutečnost potvrdilo i udělení ceny Wiener Flötenuhr za gramofonové nahrávky s Mozartovými vrcholnými áriemi (1974) a hostování ve skladatelově rodném Salcburku (1976). Repertoár J. Jonášové obsahuje pochopitelně i koloraturní partie italských oper od Rosiny (Rossini: Lazebník sevillský) přes Norinu (Donizetti: Don Pasquale) k Gildě či Violettě Valéry (Verdi: Rigoletto, Traviata). Také Verdiho operní hrdinky v nastudování Jonášové jsou zvláště dobře ceněny zahraniční kritikou, která zdůrazňuje její zpěv potřebné lehkosti a virtuozity, proteplený vnitřním prožitkem a něhou. Mimo střed zájmu této pěvkyně nezůstala ani tvorba česká — vždyť smetanovské divčí postavy typu Barče z Hubičky nebo Ariadna Bohuslava Martinů vybízely k výrazným, špičkovým výkonům.

S Janou Jonášovou se setkávají návštěvníci zahraničních operních festivalů (např. v Hamburku, Drážďanech, Edinburghu), její výkony obdivují pravidelní účastníci našich koncertních a divadelních sálů — je stálým hostem České filharmonie, spolupracuje se souborem Ars rediviva, s nímž uvádí skladby barokních mistrů. Její umělecký přínos, cílevědomá a odpovědná práce byla v roce 1985 oceněna nejvyšším uměleckým a státním vyznamenáním — titulem národní umělkyně.

Indeed, a soprano equipped with a wide range of expression, sounding quite free even at the top of her register, and mastering the scale of over three octaves, is nowadays a rare phenomenon. The coloratura passages, so plentiful in the vocal parts of the Italian opera heroines of Bellini, Donizetti or Rossini — not without dramatic justification, one should hasten to add —, have never failed to generate the respect and admiration of the broad musical public and specialist circles alike. By way of example, suffice it to mention here such widely popular vehicles as Bellini's *Norma* or Donizetti's *Lucia di Lammermoor*.

Jana Jonášová, soloist of the Prague National Theatre's opera company, is a highly accomplished continuator in the tradition of coloratura singing long established both on Czechoslovakia's premier operatic scene and on the country's concert stages. She possesses a beautiful voice, displaying the characteristic metallic sparkle in delivering exposed top notes, while fully retaining her capacity of bringing over the minutest nuances of lyric tenderness; moreover, she has the bravura lightness and virtuosity of expression invariably accompanying the combined assets of a remarkable technique, versatile acting talent, and a most presentable stage appearance.

Jana Jonášová graduated at the Prague Conservatory (having studied under Professor L. Bendlová) and subsequently, the Academy of Musical Arts where she attended the class of T. Šrubař. Her engagement at the National Theatre was preceded by a period of singing with the Prague Chamber Opera, permanent guest appearances with the opera company in the city of Liberec, and numerous awards from international singing competitions. Ever since her student days, Miss Jonášová has been attracted by the Mozartian repertory: At the National, she has appeared in a series of major parts, as a charming Constance (*Die Entführung aus dem Serail*), Zerlina (*Don Giovanni*), Fiordiligi (*Così fan tutte*), in the supremely complex role of Vitellia (*La clemenza di Tito*), as Queen of the Night (*Die Zauberflöte*), and a lively Susanna (*Le nozze di Figaro*). Her accounts have earned her the deserved attribute of a Mozartian singer, a characteristic that was officially confirmed by the award of the *Wiener Flötenuhr* prize, for her gramophone recordings of Mozart operatic highlights (1974), and for her guest appearances at Salzburg (1976).

Naturally, Miss Jonášová's repertory covers also coloratura parts of the classic Italian opera, ranging from Rosina (Rossini, *Il barbiere di Siviglia*), through Norina (Donizetti, *Don Pasquale*), to Gilda or Violetta Valéry (Verdi, *Rigoletto*; *La Traviata*). Similarly as her Mozartian creations, Miss Jonášová's interpretations of the Verdi heroines too have met with wide critical acclaim on an international scale, with much of the praise being reserved for the lightness and virtuosity of her singing, coupled with a characteristic depth of feeling and tenderness. A considerable share of her creative focus has been taken up by works of Czech authors: such female characters as Barča from Smetana's *The Kiss*, or Bohuslav Martinů's Ariadne, have provided her with constant impetus to top rank performance.

Jana Jonášová has been a regular feature of international opera festivals (e.g., in Hamburg, Dresden, or Edinburgh), as well as of concert halls and operatic stages in her home country. Apart from being a permanent guest soloist of the Czech Philharmonic, she collaborates with the Ars rediviva ensemble, in performing works of the baroque masters.

In 1985, Miss Jonášová's high creative endeavour was rewarded by her country's most prestigious distinction in the cultural field: the title of National Artist.

Ein mit einer reichen Ausdrucksskala ausgestatteter, besonders in hohen Lagen natürlich klingender Sopran mit einem Stimmumfang von über drei Oktaven ist heute eine sehr seltene Erscheinung. Die Koloraturpassagen, in denen die Gesangsparte der italienischen Opernheldinnen buchstäblich schweben — und nicht ohne dramatische Begründung — erweckten immer Achtung und Bewunderung beim breiten Publikum und besonders künstlerische Wertschätzung. Nehmen wir zum Beispiel die bis heute populäre Norma Vincenza von Bellini oder Lucia di Lammermoor von Gaetano Donizetti.

Die Solistin der Oper des Nationaltheaters in Prag, Jana Jonášová, ist eine bedeutende Fortsetzerin der Tradition des Koloraturgesanges an der ersten tschechoslowakischen Opernbühne und auf dem Konzertpodium. Diese Künstlerin hat eine schöne Stimme, mit der sie den gewünschten metallischen Glanz in exponierten Höhen erreicht, und die Fähigkeit lyrisch weicher Nuancen, sie besitzt bravouröse Leichtigkeit und durch bemerkenswerte Technik gegebene Virtuosität des Ausdrucks, gestaltungsfähige schauspielerische Begabung und ein attraktives Äußeres.

Jana Jonášová ist Absolventin des Konservatoriums (bei Prof. L. Bendlová) und der Akademie der musischen Künste in Prag (in der Klasse T. Šrubařs). Ihrem Engagement am Nationaltheater gingen die Tätigkeit an der Prager Kammeroper, ständige Gastauftritte an der Oper in Liberec und zahlreiche Auszeichnungen bei internationalen Gesangswettbewerben voraus. Bereits seit ihren Studienjahren lockte Jana Jonášová das Mozart-Repertoire — auf der Bühne des Nationaltheaters gestaltete sie eine Reihe von Hauptrollen — die reizvolle Konstanze (*Die Entführung aus dem Serail*), Zerline (*Don Giovanni*), Fiordiligi (*Così fan tutte*), die sehr schwierige Rolle der Vitellia (*Titus*) und der Königin der Nacht (*Die Zauberflöte*) und die schelmische Susanna (*Die Hochzeit des Figaro*). Ihre Leistungen wurden sämtlich mit dem Attribut einer Mozart-Sängerin belohnt, was auch die Erteilung des Preises der Wiener Flötenuhr für Schallplattenaufnahmen von Mozarts Spitzenarien (1974) und ihr Gastieren in Mozarts Vaterstadt Salzburg (1976) bestätigen.

Das Repertoire Jana Jonášová enthält selbstverständlich auch Koloraturpartien aus italienischen Opern von Rossini (*Der Barbier von Sevilla*) über die Norina (Donizetti: *Don Pasquale*) bis zur Gilda oder Violetta Valéry (Verdi: *Rigoletto*, *La Traviata*).

Auch Verdis Opernheldinnen in Einstudierung der Sängerin werden von der ausländischen Kritik besonders gut beurteilt, die hervorhebt, daß ihr Gesang die erforderliche Leichtigkeit und Virtuosität mit dem inneren Erlebnis und Zärtlichkeit entspringender Wärme besitzt. Außerhalb des Interessengebietes der Sängerin blieb auch das tschechische Schaffen nicht — regten doch die Mädchenrollen Smetanas vom Typ der Bärbel aus dem Kuß oder die Ariadne von Bohuslav Martinů zu ausdrucksvollen Spitzenleistungen an.

Jana Jonášová begegnen die Besucher von ausländischen Opernfestspielen (z.B. in Hamburg, Dresden, Edinburgh), ihre Leistungen bewundern die regelmäßigen Besucher unserer Konzert- und Theatersäle — sie ist ständiger Gast der Tschechischen Philharmonie, arbeitet mit dem Ensemble Ars rediviva zusammen, mit dem sie Werke von Barockmeistern aufführt.

Ihr künstlerischer Beitrag und ihre zielbewußte und verantwortungsvolle Arbeit wurden im Jahre 1985 mit der höchsten künstlerischen staatlichen Auszeichnung — dem Titel einer Nationalkünstlerin — belohnt.

Il est assez rare de trouver un soprano au riche registre, aux étages aigus tout à fait naturels, caractérisé de l'étendue de plus de trois octaves. Les passages coloratur, particulièrement fréquents dans les parties des héroïnes d'opéra italien qui fut représenté par ex. par Bellini, Donizetti ou Rossini, éveillaient toujours le respect et l'admiration du large public et des artistes.

Jana Jonášová, soliste de l'opéra du Théâtre national à Prague, développe avec succès la tradition du chant coloratur. La beauté de sa voix, ses aigus métalliques aussi bien que ses douces nuances lyriques, la délicatesse et la grâce de sa présentation due à la technique de son chant, le talent artistique lié au charme personnel — ce sont des qualités indiscutables de cette virtuose.

La cantatrice faisait ses études au Conservatoire de Prague (avec prof. L. Bendlová), puis à l'Académie des arts dramatiques-faculté de musique (avec prof. T. Šrubař). Avant de devenir soliste de l'opéra du Théâtre national elle collaborait avec l'Opéra de chambre de Prague et l'opéra de Liberec. Elle participa aux nombreux concours internationaux du chant d'opéra.

L'étudiante du Conservatoire, Jana Jonášová s'intéressa surtout au répertoire mozartien. Sur la scène du Théâtre national elle en créa de nombreux rôles: la charmante Constance (*l'Enlèvement au sérail*), Zerlinka (*Don Giovanni*), Fiordiligi (*Così fan tutte*), les très compliqués rôles de Vitellie (*Titus*) et de la Reine de nuit (*la Flûte enchantée*), la folâtre Susanne (*Noces de Figaro*), etc. Les succès de son travail artistique lui valurent le titre de cantatrice mozartienne numéro 1, estimée non seulement dans son pays, mais aussi à l'étranger. Il en témoigne entre autres le prix Wiener Flötenuhr qui lui fut accordé en 1974 pour les enregistrements de célèbres airs de la création de Mozart; en 1976 elle fut invitée à Salzbourg pour chanter devant le public de la ville natale de ce compositeur.

Le répertoire de Jana Jonášová comprend, bien sûr, les parties coloratur aussi des autres auteurs italiens: le rôle de Rosina (*le Barbier de Séville* de Rossini), Norina (*Don Pasquale* de Donizetti), Gilda ou Violetta Valéry (*Rigoletto*, *Traviata* de Verdi). Son interprétation des rôles féminins dans les opéras de Verdi est beaucoup appréciée par la critique étrangère surtout pour la virtuosité et la délicatesse de son chant, plein de tendresse et d'émotion. Cette cantatrice n'évite ni les compositions des auteurs tchèques: remarquable fut son incarnation des personnages féminins tels que Barče (*le Baiser de Smetana*) ou Ariadne de Bohuslav Martinů.

Jana Jonášová n'est pas inconnue non plus dans les milieux des visiteurs des festivals internationaux (festivals de Hambourg, de Dresde, d'Edimbourg): son chant est admiré par le public dans les salles de concert et de théâtre dans son pays — elle est régulièrement invitée à la Philharmonie tchèque, collabore avec l'ensemble Ars rediviva où elle interprète les compositions des maîtres du baroque.

Pour son travail artistique Jana Jonášová fut nommée en 1985 l'artiste nationale.

Cover photos © Pavel Horník 1986
Cover design © Magdaléna Lásková 1986
Sleeve-note © Květa Svobodová 1986
Translation © Jiří Kasl, Hildegarda Kupecková,
Vladimíra Daňková 1986
Cover editor Dana Melanová
Printed by Severografia Děčín

Hudební režie / Recording director Vladimír Koronthály
Zvuková režie / Recording engineer Erich Kunze
Nahráno 23. — 27. září 1985
ve studiu pražského Domu umělců
Recorded at the Supraphon studio at the House
of Artists, Prague, from 23 to 27 September, 1985
Odpovědný redaktor / Editor Oldřich Pulkert

ЯНА ЙОНАШОВА — сопрано
Арии из опер Беллини, Донизетти, Россини, Верди
Камерный оркестр Чешской филармонии
Дирижер: Бохумил Грегор

MADE IN CZECHOSLOVAKIA

EXPORTER ARILA PRAGUE